

**V Dubnici
prepúšťajú - str. 3**

**Začali rokovania
k minimálnej mzde - str. 3**

**Sklári a dopravcovia majú
odvetvové zmluvy - str. 4**

RADA OZ KOVO

V pondelok, 20.mája, sa v žilinskom Dome odborov po prvýkrát v tomto roku stretli členovia Rady Odborového zväzu KOVO, ktorá je najvyšším orgánom zväzu medzi zjazdami.

Z bohatého programu zasadnutia, ktorým sprevádzal člen predsedníctva Rady OZ KOVO pre Žilinský kraj, Jaroslav KORDEK, sa vďaka konštruktívnemu prístupu zúčastnených začalo pomerne rýchlo ukrajovať.

Najskôr si však - ako býva dobrým zvykom na tomto fóre - pripomenuli prítomní nedávne jubileá vybraných členov Rady OZ KOVO - predsedníčky Revíznej komisie OZ KOVO, p. Mileny NEUPAUEROVEJ a pánov Pavla GREGU, Kolomana KRASLANA a Ladislava HERVAYA. Všetkým jubilantom aj touto cestou blahoželáme.

● Jubilanti: zľava L. Hervay, M. Neupauerová, predseda E. Machyna, P. Grega, a K. Kraslan

Potom sa prešlo k samotnému programu. Členovia Rady OZ KOVO najskôr odsúhlasili návrhovou a mandátovú komisiu, schválili program rokovaní, akceptovali kontrolu plnenia uznesení z predchádzajúceho obdobia bez pripomienok a schválili výsledky hospodárenia OZ KOVO za uplynulý rok po odobrujúcom stanovisku Revíznej komisie zväzu.

Následne boli predsedom Rady OZ KOVO, Emilom MACHYNOM, informovaní o výsledkoch rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady (tripartity) a Konfederácie odborových zväzov SR. Predseda spomenul rokovania tripartity o výške budúcoročnej minimálnej mzdy, ktorú odborári navrhujú zvýšiť zo súčasných 520 na 635 eur. Zmienil sa aj o rokovaní k novej vyhláške, ktorá by mala na pracovisku riešiť problémy s teplotou ako rizikovým faktorom práce.

Predseda E. MACHYNA ďalej konštatoval, že by sa tripartita mala na svojom najbližšom zasadnutí zaoberať aj vyhláškou k dôchodkom. V tejto súvislosti sa predseda ešte raz poďakoval všetkým aktívnym kovákom, zamestnancom, členom iných odborových zväzov i ostatným spolupracovníkom, ktorí sa zapojili do zbierania podpisov pod petíciou Za skorší odchod do dôchodku, vďaka čomu sa podarilo dosiahnuť, že poslanci Národnej rady SR odsúhlasili znenie ústavného zákona, ktorý na Slovensku „stropuje“ vek odchodu do dôchodku na 64 rokov a pri ženách, ktoré vychovali aspoň jedno dieťa o pol roka menej, za dve deti o rok

Pokračovanie na 2. strane.

ZAMESTNANCI U.S.STEELU POCHODOVALI ZA SVOJE MZDY!

Protestné zhromaždenie a pochod takmer 3 tisíc zamestnancov našej najväčšej hutníckej fabriky - U. S. Steel Košice – rozvírili v piatok popoludní (17. mája) pokojnú atmosféru v Košiciach. Ľudia s transparentmi, písťalkami a rapkáčmi chceli takto upozorniť na svoju požiadavku zvýšenia tarifných miezd, ktoré sú predmetom vyjednávania Dodatku č.6 k platnej kolektívnej zmluve.

„Chceme primeranú mzdu, nie almužnu!“ alebo „Žiadame iba to, čo nám patrí!“ skandovali počas pochodu zamestnanci hutníckej fabriky. Postupne prešli Mestským parkom a priľahlými ulicami až k Dolnej bráne, kde sa sprievod zastavil a zmenil na zhromaždenie.

„Rozhodli sme sa pre podporný pochod a zhromaždenie, aby nás zamestnanci podporili pri rokovaní o zvýšení tarifných miezd. Chceme takto vyjadriť našu jednotu a potvrdiť naše požiadavky,“ uviedol Juraj VARGA, predseda Rady odborov OZ KOVO U. S. Steel Košice, ktorá pochod organizovala.

Podporiť ich prišlo aj vedenie Odborového zväzu KOVO - predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA a podpredsedníčka Rady Monika BENEDEKOVÁ, ktorí sa skandujúcim zamestnancom aj prihovorili. Zdôraznili pritom, že slovenskí zamestnanci nesmú byť „občanmi druhej kategórie“ len preto, že v rámci Európskej únie patria k tým slabšie plateným. Vyzvali zamestnancov k jednote a deklarácii spoločnej podpory a sily, ktorá je pre pozíciu ich kolektívnych vyjednáčov nenahraditeľná.

Pokračovanie na 2. strane.

Sprostredkovateľka v U.S.Steel Košice PONÚKLA LEN 35 EUR

V utorok, 21. mája, sa v hutníckom podniku U.S.Steel Košice uskutočnilo 2. kolo kolektívneho vyjednávania pred sprostredkovateľkou, ktorého hlavnou témou bolo zvyšovanie miezd. S písťalkami a rapkáčmi ho prišlo podporiť niekoľko stoviek zamestnancov.

Ponuka 35 eur do taríf

Sprostredkovateľka priniesla kompromisný návrh, podľa ktorého by sa zamestnancom mali zvýšiť tarifné mzdy o 35 eur. Odborári z Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice pritom pôvodne požadovali 70 eur, vedenie fabriky ponúkalo 20 eur.

Návrh sprostredkovateľky, ktorý zúčastneným zamestnancom pred fabrikou oznámil predseda Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, Juraj VARGA, bol po jeho zverejnení prijatý s evidentnou nespokojnosťou, s hlasnými pokrikmi a písťaním. Viacerí nahlas nesúhlasili a ponúkaných 35 eur označili za žalostne málo.

Pokračovanie na 2. strane.

RADA OZ KOVO

Pokračovanie z 1. strany.

menej a za tri a viac detí o rok a pol menej. Viacerí členovia Rady (M.CVANCIGER, S.LUPTÁK), ale aj členovia predsedníctva (J.KOPANICA, J.ŠLAUKA, M.BENEDEKOVÁ) vyjadrili v tejto súvislosti verejné podakovanie predsedovi zväzu, E.MACHYNOVI, ktorý sa v záujme schválenia tohto zákona aktívne zapájal do mnohých verejných i mediálnych diskusií a intenzívne rokoval o tejto téme s viacerými predstaviteľmi parlamentných politických strán. Prítomní to ocenili potleskom.

Ďalšie informácie sa týkali návrhu Európskej odborej konfederácie k zavedeniu tzv. európskej minimálnej mzdy, ktorá by však nemala byť v rámci Európskej únie vo všetkých krajinách rovnaká, pričom by mala predstavovať 60% priemernej mzdy v danom štáte. V závere svojho vystúpenia sa predseda OZ KOVO ešte dotkol snahy kovákov iniciovať politické rokovania o znížení sankcie za predčasný odchod do dôchodku. Nakoniec sa všetkým prítomným poďakoval za významnú podporu a účasť na prvomájových oslavách v Budatínskom zámku pri Žiline, ktoré aj tento rok organizovala Konfederácia odborových zväzov SR.

Potom sa slova ujala podpredsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, ktorá prítomným priblížila podrobnosti z kolektívneho vyjednávania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa – KZVS, ktorých je celkom 7 a všetky sú uzavreté (podrobnejšie v Prioritách na str.4).

Následne prítomní odobrili správu o medzinárodnej činnosti OZ KOVO v roku 2018, rovnako tak aj správu o činnosti odborej kontroly nad BOZP v zamestnávateľských subjektoch v pôsobnosti OZ KOVO a schválili návrh rozpočtu BOZP na rok 2019. Z úst podpredsedníčky M.BENEDEKOVEJ si vypočuli vyhodnotenie konkretizácie Programu OZ KOVO za rok 2018 a prijali Stratégiu kolektívneho vyjednávania na roky 2020 – 2021. Podpredsedníčka zväzu zároveň vyhodnotila kampaň za vyššie mzdy, ktorú OZ KOVO inicioval v roku 2016 a ktorej cieľom bolo podporiť kolektívne vyjednávania na podnikovej i odvetvovej úrovni. Zároveň avizovala novú kampaň, ktorú by chcel zväz implementovať ešte v tomto roku – a tá by sa mala zamerať na nábor nových členov a podporu členskej základne.

V závere zasadnutia prítomní odsúhlasili zmenu hospodársko-finančných pravidiel a schválili zmenu člena v Komisii kolektívneho vyjednávania KZVS vo verejnej doprave - p. Ladislava HERVAYA nahradí p. Michal ĎURIŠ.

Text a foto: A.Fáková

ZAMESTNANCI U.S.STEELU POCHODOVALI ZA SVOJE MZDY!

Pokračovanie z 1. strany.

Stretnutie so sprostredkovateľkou

Práve podpora odborov mala byť čiastočne otestovaná už najbližší utorok, 21.mája, kedy sa kolektívni vyjednávači - tak za stranu zamestnancov, ako aj vedenia košického podniku - mali stretnúť so sprostredkovateľkou na 2. kole kolektívneho vyjednávania a vypočuť si pritom jej kompromisný návrh riešenia kolektívneho sporu (viac v článku Sprostredkovateľka v U.S.Steel Košice ponúkla len 35 eur na 1.strane).

Kolektívne vyjednávanie Dodatku č.6 začalo v polovici januára tohto roka, v apríli bolo vyhlásené za sporné a od 8. apríla bola medzi zamestnancami v závode vyhlásená štrajková pohotovosť. Ak by nedošlo k dohode oboch strán, zástupcovia zamestnancov nevyklučujú ani štrajk. Pripomeňme, že košickí odborári stále požadujú navýšenie tarifných miezd zamestnancov o 70 eur, pričom zamestnávateľ im ponúka len 20 eur.

Aké sú vyhliadky?

Košická oceliarenň má za sebou náročný prvý kvartál, keď podľa deklarovanej informácií jej zisk pred úrokmi a zdanením klesol na najnižšiu hodnotu za ostatné tri roky. Hlavným dôvodom má byť pokles cien ocele a v menšej miere aj vysoké ceny energií. Aktuálne sa tak v košickej fabrike v mesiaci máj pracuje v skrátenom pracovnom režime, t.j. 4 dni v týždni. Plati to pre zamestnancov i riadiacich pracovníkov. Po nedávnej návšteve ministra hospodárstva - Petra ŽIGU v U.S.Steel Košice, sa prezident košického hutníckeho závodu - James. E. BRUNO vyjadril, že je pravdepodobné, že „by sa toto núdzové opatrenie mohlo predĺžiť aj na jún.“

V závode pracuje okolo 12 tisíc zamestnancov, pričom vedenie firmy deklaruje výšku priemernej mesačnej mzdy zamestnancov v robotníckych kategóriách na úrovni cca 1.746 eur- vrátane variabilnej zložky mzdy, nadčasov a u mnohých aj príplatkov za prácu v noci, cez sviatky a počas víkendov. Rastúca nespokojnosť unavených a zrobených hutníkov, ktorí sa k tejto mzdovej hranici približujú len za cenu množstva nadčasov a na úkor svojho voľného času, je však viac ako výrečná.

Text a foto: A.Fáková

Sprostredkovateľka v U.S.Steel Košice PONÚKLA LEN 35 EUR

Pokračovanie z 1. strany.

Dohodnú sa?

Obe strany budú teraz o návrhu sprostredkovateľky rokovať. Výbor Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice – ako najvyšší odborový orgán OZ KOVO v tejto košickej fabrike - **ho hneď na druhý deň (22.5.) prerokoval a zamietol.** Následne ho posunul aj na prerokovanie do výborov svojich 13-ich základných organizácií, z ktorých Rada odborov pozostáva.

Rovnako tak sa aj vedenie košickej fabрики chce návrhom sprostredkovateľky dôkladnejšie oboznámiť. Doteraz sa pritom k priebehu kolektívneho vyjednávania bližšie nevyjadrovalo, ale – ako deklarovali už predtým - majú záujem sa dohodnúť, hoci sa pritom neustále odvolávajú na zhoršujúcu sa situáciu na trhu s oceľou. Kolektívni vyjednávači za odbory ale poukazujú na obrovské zisky košického U.S.Steelu za posledné tri roky, ktoré sú však v podstate celé transferované do americkej matky, teda korporácie U.S.Steel v USA.

Ďalšie kolo kolektívneho vyjednávania pred sprostredkovateľkou sa má uskutočniť pravdepodobne 4. júna.

Bude štrajk?

V hutníckej firme je uzatvorená platná podniková kolektívna zmluva na obdobie od 1. apríla 2016 do 31. marca 2020 s tým, že každý rok sa vo forme dodatkov rokuje o mzdovej časti. Kolektívne vyjednávanie v oceliarení o mzdových podmienkach zamestnancov pre rok 2019 bolo po deviatom kole - 4. apríla 2019 - prerušené.

Aj keď sa obe strany dohodli na prizvaní sprostredkovateľa sporu, nominovaného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zástupcovia zamestnancov reagovali na neuspokojivý vývoj kolektívneho vyjednávania i na požiadavky ľudí, ktorých zastupujú a **8. apríla vyhlásili v závode štrajkovú pohotovosť.** Tá stále trvá a nie je vylúčené, že v prípade nedohody s vedením podniku budú ochotní pristúpiť aj k najkrajnejšiemu riešeniu - k štrajku.

Od mája je pritom v košickej hutníckej fabrike zavedený štvordňový pracovný týždeň, pričom za deň voľna poberajú zamestnanci 70% mzdy. Už teraz mnohí špekulujú, že sa tento režim zrejme prenesie aj na nasledujúci mesiac.

Text: A. Fáková
Foto: J.Šlauka

mesačník OZ KOVO

Vydáva: OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o.
ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.
Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk

Redakčná rada:
Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda,
členovia: Ing. Daniela LENGVELOVÁ,
Irena ŠKROVINOVÁ, Robert MOLNÁR,
JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA,
Ing. Michal KUKOLÍK

Šéfredaktorka:
Mgr. Anita FÁKOVÁ
Grafická úprava:
Tomáš BLIČHA – BAWA

Tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.
Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk.

Najbližšie číslo PRIORIT vyjde 30.6.2019

FIRMA I.C.A. VO SVIDNÍKU KONČÍ

Svidnícka odevná firma I.C.A. s talianskou majetkovou účasťou po mnohých peripetiách končí. Už koncom februára avizovala hromadné prepúšťanie, v ktorom mala prísť o prácu viac ako stovka ľudí. Dôvodom bol presun časti výroby do Srbska.

Vo fabrike tak ostalo pracovať zhruba 30 zamestnancov. V týchto dňoch vedenie spoločnosti rozhodlo, že prepustia aj tých. Na rokovanie o tomto kroku prizvali aj Jozefa BALICU, člena predsedníctva Rady OZ KOVO, ktorý sa o osud zamestnancov dlhodobo zaujímal a podával im pomocnú ruku: „**Taliansky zamestnávateľ I.C.A. ma pozval na prerokovanie hromadného prepúšťania 31 zamestnancov. Ide o druhú skupinu z celkového počtu 137. Prvá bola prerokovaná a 106 ľudí už dostalo výpovede. Teraz by malo 31 zamestnancov dostať výpovede k 1. júlu s tým, že fyzicky by brány podniku opustili v októbri tohto roku,**“ uviedol J.BALICA.

Firma ostáva

Podľa J.BALICU majiteľ zatiaľ nehovorí o likvidácii firmy, tá by mala naďalej pokračovať v činnosti s niekoľkými administratívnymi pracovníkmi.

„Budú tu nejakí dvaja, traja administratívni zamestnanci, pretože treba sa administratívne vysporiadať so zamestnancami,“ povedal J. BALICA s tým, že zo strany Odborového zväzu KOVO, ktorý zastupuje zamestnancov, boli vykonané patričné kroky, aby zamestnanci dostali to, čo im pri rozvíjaní pracovného pomeru patrí. Jozef BALICA pokračuje: „**Po prerokovaní som zvolal zhromaždenie zamestnancov, kde som ich informoval o úmysle zamestnávateľa skončiť výrobu aj so zostávajúcimi 31 zamestnancami. Ostali prekvapení, nevedeli o tom. Zároveň som im priblížil, aké nároky majú v rámci odstupu a výpovednej lehoty,**“ skonštatoval J.BALICA.

Dohľadnu na vyplatenie záväzkov

Zamestnanci vo firme zarábali približne 450 až 480 eur v čistom mesačne. V prípade, že zamestnávateľ nedodrží svoje záväzky voči zamestnancom, sú odborári rozhodnutí podať trestné oznámenie, podnet na inšpektorát práce, prípadne využiť aj exekúciu. Chcu zamedziť rozpredávaniu majetku vo firme.

Zamestnanci, ktorí dostali výpovede v uplynulých týždňoch, fyzicky z fabriky odišli k 1. júlu. „Niektorí už odišli na základe dohody. Tým, ktorí odišli skôr, bolo všetko vyplatené. Takisto im zatiaľ boli vyplatené mzdy. Aj keď s oneskorením jedného, dvoch dní,“ doplnil člen predsedníctva Rady OZ KOVO.

KOZ SR: Téma minimálnej mzdy

Odborári a zamestnávateľia začali spoločné rokovania o výške minimálnej mzdy na budúci rok. Podľa zákona o minimálnej mzde rokujú sociálni partneri stanoveného termínu, t.j. 15. júla.

Konfederácia odborových zväzov SR trvá na tom, aby sa najnižšie hrubé zárobky zvýšili zo súčasných 520 na 635 eur.

Asociácia priemyselných zväzov podotýka, že diskusia by sa mala niesť v odbornej, nie politickej rovine. Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) už štandardne upozorňuje, že nastavovanie výšky minimálnej mzdy „takýmto zásadným spôsobom je ekonomicky nezodpovedné“, keďže podľa nich je Slovensko na konci obdobia dobrých ekonomických výsledkov. Zvyšovanie príjmov nízkoprijímavých skupín by sa podľa nich malo riešiť cez zvýšenie nezdaniteľnej časti dane, jej naviazanie na rast minimálnej mzdy tak, aby práve nízkoprijímavé skupiny neboli oveľa viac zdaňované každým zvýšením minimálnej mzdy.

Minister práce a sociálnych vecí SR, Ján RICHTER, pred časom uviedol, že vývoj ekonomiky na Slovensku a reálna potreba zvyšovania miezd veľkú úlohu zohrávajú. Konkrétne však nebol.

Ak by sa zamestnávateľia s odborármi dohodli na sume minimálnej mzdy na rok 2020, vláda to bude rešpektovať. Ak sa tak nestane, návrh na zvýšenie minimálnej mzdy - tak ako vlni - predloží ministerstvo práce a sociálnych vecí.

TRIPARTITA: Otázka reprezentatívnosti odborov

Hospodárska a sociálna rada (tripartita) na svojom ostatnom (27.mája) rokovaní v Bratislave postupovala veľmi efektívne – kvitovala takmer všetky stanovené body.

Problémy s Talianmi

Ostražitosť je v tomto prípade na mieste. Pripomeňme, že v decembri 2014, pár dní pred Vianocami, usporiadali zúfale zamestnankyne pod taktovkou Jozefa BALICU z OZ KOVO pred firmou protestné zhromaždenie, aby poukázali na svoje slabé zárobky - viaceré pod úrovňou minimálnej mzdy a mnohé nevyplatené - ale aj náročné pracovné podmienky, zimu na dielňach, zastarané technológie či arogantné správanie talianskeho majiteľa. To všetko negatívne ovplyvňovalo komunikáciu i celkovú atmosféru v podniku. Taliansky majiteľ vtedy protest i tlak verejnosti a médií ignoroval. K náprave a doplneniu miezd ho napokon zaviazal až Krajský inšpektorát práce v Prešove, ktorý tu začiatkom roka 2015 - na podnet OZ KOVO - vykonal šetrenie.

Vo Svidníku bude logistický sklad

Konateľ spoločnosti Facis S.p.A Miláno a 99%-ný spoločník I.C.A.- Piero BUČALO v aktuálnom písomnom stanovisku uviedol, že v súčasnosti prebieha reštrukturalizácia skupiny Gruppo Industriale HIB, zameraná na základy I.C.A. a Gífrab Ltd v Bulharsku. „Závod I.C.A. na Slovensku by sa mal stať súčasťou logistického skladu, kde by sa centralizovala a triedila produkcia východnej Európy. Transformácia začne v januári 2020 a v marci 2020 predpokladáme zamestnať 50 ľudí na zaškolenie pre nový produkt,“ uviedol BUČALO.

Zároveň deklaroval, že prevádzka s administratívu ostane zachovaná a súčasné záväzky a mzdy voči zamestnancom budú vyplatené.

A. Fáková, TASR

PREPÚŠŤANIE V DUBNICI - koniec výroby

Asi 117 ľudí príde o prácu v dubnickej fabrike ZŤS Metalurg, ktorá sa zaoberá výrobou produktov z ocele a legovaných oceľí pre potreby železničného a ťažobného odvetvia, manipulačnej, banskej, stavebnej a poľnohospodárskej techniky, ale i obranneho priemyslu.

Český podnikateľ Jaroslav STRNAD zo spoločnosti Czechoslovak Group a majiteľ popradskej Tatravagónky spustili podľa medializovaných informácií fabriku v Dubnici nad Váhom pred necelými tromi rokmi, keď bojovala s vážnymi problémami – a podarilo sa im ju oživiť. Hospodárske výsledky však neboli uspokojivé.

Andrej ČÍRTEK, tlačový hovorca Czechoslovak Group, informoval, že **skupina sa rozhodla ukončiť výrobu v spoločnosti ZŤS Metalurg a 30. júna odíde väčšina zamestnancov.** „Niekoľko desiatok z nich má však možnosť prejsť do firiem slovenského holdingu MSM, ktorý je tiež súčasťou Czechoslovak Group alebo do vítkovickeho podniku Heavy Machinery,“ povedal hovorca.

Dodal, že z tohto dôvodu ešte nie je možné presne určiť, koľko ľudí presne odíde, lebo aj ďalšie podniky majú záujem o ľudí.

„Bude to teda závisieť od osobného rozhodnutia zamestnancov a ich ochoty pracovať v inej lokalite. Pracovný pomer zamestnancov končí dohodou z organizačných dôvodov. **Viac než 50 ľudí skončí natrvalo, ale významná časť môže nájsť prácu v iných podnikoch,**“ informoval ďalej hovorca A.ČÍRTEK.

Čo sa týka agentúrnych zamestnancov, tu je situácia iná. Ich presný počet nebol zverejnený, spoločnosť však rieši iba odchod kmeňových pracovníkov.

Hovorca ďalej vysvetľuje: „V skupine Czechoslovak Group existujú duplicitné kapacity v metalurgii. Tým, že ukončíme výrobu v dubnickej fabrike, dôjde aj k určitej optimalizácii štruktúry metalurgických podnikov, ktoré v skupine máme a ostatné sa môžu rozvíjať bez toho, aby si navzájom konkurovali,“ uzatvára A. ČÍRTEK.

Areál tak zostáva vo vlastníctve skupiny. Rokujú aj o jeho ďalšom využití a zvažujú rôzne možnosti, napr. prenájom či zachovanie časti špeciálnej výroby.

Ľudia by nemali prísť skrátka

Ľudia, ktorí pracujú v dubnickej fabrike, nemajú dobré skúsenosti. Zažili už osem majiteľov a tiež konkurzy, keď im nebolo vyplatené nič, na čo mali nárok. Mnohí to berú tak, ako je. Do reči im nie je a je im ľúto, že končia na pracovisku v mieste bydliska. Dochádzať do Čiech sa mnohým nechce.

Ľuba BACKOVÁ, predsedníčka Základnej organizácie OZ KOVO v ZŤS Metalurg v Dubnici nad Váhom hovorí, že v trvalom pracovnom pomere je zamestnaných 117 ľudí. „**Firma ukončí svoje pôsobenie k 30. júnu. Teraz im všetko vyplatia, či už ide o odstupné, odchodné, dokonca jeden plat naviac, ktorý máme v rámci kolektívnej zmluvy dohodnutý nad Zákoník práce,**“ hovorí odborová predáčka.

Ďalej spomína aj preplatenie dovolenky, prípadne nejakých príspevkov, ktoré sú nárokovateľné. „Ľudia už podpísali zmluvy a všetko majú na papieri. **Všetkým zamestnancom sme túto vec oznámili 29. apríla ráno o deviatej. Výpovedná doba začala plýnuť od 1. mája,**“ dodáva. Tí, ktorí majú nárok nie na dvojmesačnú, ale trojmesačnú výpovednú dobu, budú mať mesiac navyše preplatený.

Predsedníčka Ľ. BACKOVÁ zároveň konštatuje, že ľudia by nemali mať problém nájsť si prácu. Niečo ponúka zamestnávateľ, tiež úrad práce, a to aj v rámci podnikov bývalej ZŤS Dubnica nad Váhom. „Pracujú tu však aj zamestnanci v špecifických povolaniach, ako kováči, zlievači, taviči, tak u týchto problém bude,“ dodáva.

TASR

Prvomájové oslavy v Budatíne zrejme naposledy

Aj v tomto roku zorganizovala Konfederácia odborových zväzov SR v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom prvomájové oslavy „Sviatku práce“ v Budatínskom parku v Žiline. Podľa slov predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja, Eriky JURINOVEJ, asi naposledy - vraj na podnet miestnej kultúrnej obce. O to štedrejšie boli slnečné lúče i nádherné prostredie Budatínskeho zámku, v ktorého areáli sa od rána odohrával bohatý kultúrny program, doplnený o sprievodné atrakcie pre deti, vystúpenia sokoliarov, kynológov či prezentácia tradičných remeselníkov.

Premiér k mzdám i víziám

Do Budatína počas 1. mája zavítal aj predseda vlády SR, Peter PELLEGRINI. Ako pripomenul u svojom prejave - Slováci sa majú lepšie, ako pred niekoľkými rokmi, alebo aj z hľadiska väčšieho časového odstu- pu. A pokračoval: „Dnes – 1. mája - oslavujeme aj 15. výročie vstupu do Európskej únie, čo, samozrejme, pomohlo tomu, aby sa Slovensko po období ťažkých a boľavých reforiem začalo vyvíjať rýchlejšie ako predtým. Som veľmi rád, že sa postupne približujeme priemeru Európskej únie. Ešte máme pred sebou cestu, tá nie je ukončená, ale ideme dobrým tempom a dnes dosahujeme vyššiu kvalitu života ako pred 10. či 15. rokmi,“ skonštatoval premiér.

Ako dodal, na Slovensku sa zvyšujú platy, no treba robiť všetko pre to, aby sa zvyšovali rýchlejšie, ako rastú náklady na živobytie. V opačnom prípade by z toho pracujúci nemali veľký benefit. „Ale ak môžeme konštatovať, že v posledných rokoch rastú reálne mzdy, je to dobrý signál. Tak, ako sa Slovensko darí najlepšie v histórii, tak sa aj ľuďom žije lepšie ako predtým,“ zdôraznil predseda vlády s tým, že okrem zvyšovania minimálnej mzdy chcú s koalíčnými partnermi prísť aj so znížením daňového zaťaženia pre pracujúcich.

Podľa premiéra sa aj v Žiline konali v 30. rokoch minulého storočia na 1. mája demonštrácie proti nastupujúcemu fašistickému režimu a podľa jeho slov je potrebné pripomínať si aj tieto udalosti. „Spoločne sa treba zomknúť a dať každému jasný signál, že si návrat takéhoto režimu na Slovensku neželáme a treba urobiť všetko pre to, aby sme ľudí, ktorí sponchýňujú milióny ľudských životov, vytlačili zo spoločenského života. Aj vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu to dnes majú v rukách občania Slovenskej republiky. Každá Slovenka a každý Slovák môžu v najbližších voľbách ukázať, že si neželajú takýchto ľudí v čele štátu a na významných postoch,“ doplnil premiér.

Marián MAGDOŠKO, prezident KOZ SR, na margo prvomájových osláv skonštatoval: „Nepovažujeme to absolútne za nijaký komunistický prežitok. Je to Sviatok práce, ktorý sa začal sláviť v roku 1890.“

Text a foto: Anita Fáková

ODVETVOVÉ KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE UZAVRETÉ

Pravidelne vás na tomto mieste informujeme o aktuálnom stave kolektívneho vyjednávania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (KZVS). V mesiaci máj už môžeme spokojne konštatovať, že kolektívne vyjednanie odvetvových kolektívnych zmlúv a ich dodatkov je úspešne zavŕšené.

OZ KOVO vyjednával pre rok 2019 tri nové KZVS - a to pre sklársky priemysel (pôvodná KZVS platila 30. apríla 2019 a od mája platí nová), pre oblasť verejnej cestnej dopravy (vlani táto KZVS nebola uzavretá, nová je účinná od 1.5.2019) a pre členov Hasičského a záchranného zboru (pôvodná zmluva platila do 31.12.2018).

V tomto roku sa zároveň vyjednávali aj štyri nové dodatky - ku KZVS strojárkej (platí do 31.12.2019), elektrotechnickej (účinná je do 31.12.2022), hutníckej (platí do 31.3.2020) a KZVS pre oblasť bytového hospodárstva (účinná do 31.12.2020).

VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

Po 4. kole kolektívneho vyjednávania o odvetvovej kolektívnej zmluve v autobusovej doprave, ktoré sa uskutočnilo v marci tohto roku, sociálni partneri dosiahli dohodu v otázke rastu priemerných miezd o 6% v roku 2019 a výške tarifnej mzdy v 6. tarifnej triede (vodič) 3,60 €/hod., v ostatných podstatných návrhoch na úpravu KZVS (pracovný čas, rozsah dovolenky, prestávky v práci, DDS) najskôr nebola dosiahnutá dohoda. OZ KOVO zaslalo zástupcom zamestnávateľského zväzu písomný návrh znenia sporných ustanovení KZVS. Po rokovaní zostali sporné už len dva body kolektívnej zmluvy, pri ktorých sociálni partneri dosiahli počas nasledujúcich rokovaní kompromisnú dohodu a podpísali novú kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa vo verejnej doprave. KZVS je účinná od 1. mája 2019.

HASIČSKÝ A ZÁCHRANNÝ ZBOR

Odmeňovanie zamestnancov HaZZ SR upravuje kolektívna zmluva pre zamestnancov, odmeňovaných podľa zák. 552/2003 Z.z. Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na roky 2019 - 2020, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. januára 2019, garantuje rast miezd zamestnancov o 10% v roku 2019 a nárast o ďalších 10% v roku 2020.

STROJÁRSKY PRIEMysel

Kolektívne vyjednanie Dodatku č. 1 ku KZVS v odvetvi strojárkeho priemyslu bolo úspešne ukončené. Po 3. kolách kolektívnych vyjednaní napokon došlo k dohode a od 1. marca 2019 v odvetvi strojárstva porastú tarifné

mzdy v priemere o 5,91%. Uzatvorenie Dodatku č. 1 bolo oznámené Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny SR a znenie dodatku je zverejnené na webovej stránke ministerstva.

ELEKTROTECHNICKÝ PRIEMysel

V októbri 2018 predložili vyjednávači OZ KOVO zamestnávateľskému zväzu v odvetvi elektrotechnického priemyslu (ZEP) návrh dodatku ku KZVS, ktorý obsahuje úpravu mzdovej časti na rok 2019 a zosúladienie mzdového zvýhodnenia za nočnú prácu a prácu v sobotu alebo v nedeľu so Zákonníkom práce. Po 3. kolách vyjednávania predložil ZEP protinávrh, ktorý znamená 6,13% -né priemerné navýšenie tarifných miezd. OZ KOVO tento návrh akceptovalo a Dodatok č. 1 je účinný od 1. mája 2019.

HUTNÍCKY PRIEMysel

Po štyroch kolách kolektívneho vyjednávania dospeli Odborový zväz KOVO a Zväz hutníctva, geológie a ťažobného priemyslu k dohode a dňa 1. februára 2019 podpísali Dodatok č. 1 ku KZVS, ktorá platí do 31. marca 2020.

Vyjednávači OZ KOVO dosiahli rast tarifných miezd o 4,91% v priemere. Uzatvorenie Dodatku č. 1 bolo oznámené Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny SR a znenie dodatku je zverejnené na webovej stránke ministerstva.

BYTOVÉ HOSPODÁRSTVO

V roku 2019 bola pre oblasť bytového hospodárstva dojednaná iba mzdová časť. V septembri 2018 zaslalo OZ KOVO návrh zamestnávateľskému zväzu, ktorý predstavoval priemerné zvýšenie tarifných miezd o 8,3%. Návrh, predložený Združeniu bytového hospodárstva SR, bol prerokovaný na Valnom zhromaždení v apríli 2019. 1.kolo vyjednávania sa uskutočnilo 26. apríla 2019 a sociálni partneri sa dohodli na obsahu Dodatku č. 1., ktorý znamená rast tarifných miezd o 8,3% s účinnosťou od 1.5.2019.

JUDr. Monika BENEDEKOVÁ
podpredsedníčka OZ KOVO
a hlavná kolekt. vyjednávačka zväzu

AJ SKLÁRI SA DOHODLI

Po dvoch kolách kolektívneho vyjednávania kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) v odvetvi sklárkeho priemyslu dospeli Odborový zväz KOVO a Zväz sklárkeho priemyslu SR k dohode a 2. mája 2019 v kaštieli v Lednických Rovniach spoločne podpísali Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa na roky 2019-2022.

Vyjednávači OZ KOVO dosiahli rast základných miezd pre jednotlivé stupne o 8,13% v priemere, čo znamená priemerný nárast základných miezd o 50 eur. Zároveň boli dohodnuté ďalšie významné práva zamestnancov nad rámec ustanovení Zákonníka práce - jedná sa najmä o obmedzenie celkového počtu dočasne pridelených zamestnancov, právo na informácie o uzatvorení zmlúv s agentúrami dočasného zamestnávania a o počte dočasne pridelených zamestnancov, zvýšenie odstupného a odchodného nad rámec nároku v zmysle Zákonníka práce a peňažná výpomoc pri úmrtí zamestnanca.

Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa podpísali za OZ KOVO JUDr. Monika BENEDEKOVÁ, podpredsedníčka Rady OZ KOVO a hlavná vyjednávačka OZ KOVO a za Zväz sklárkeho priemyslu Slovenskej republiky jeho prezident, Ing. Pavol BRNKA, ktorý je zároveň členom predstavenstva obchodnej spoločnosti RONA, a.s., Lednické Rovne. Skláreň v Lednických Rovniach je pritom jedným zo svetových lídrov v spracovaní skla pre domácnosť, hotely a reštaurácie a tiež pre letecké a lodné spoločnosti.

Uzatvorenie tejto KZVS bolo oznámené Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny SR a celé znenie kolektívnej zmluvy je zverejnené na webovej stránke ministerstva a OZ KOVO v sekcii KV/KZVS.

Text: Mgr. Martina BARTOVICOVÁ
Vedúca Úseku ekonomiky a kol. vyjednaní OZ KOVO
Foto: Zväz sklárkeho priemyslu SR

JAPONCI chcú prevziať EMBRACO

Japonci môžu prevziať EMBRACO v Spišskej Novej Vsi, musia však predat' druhý podnik v Zlatých Moravciach. Taká je podmienka Európskej komisie. Vlastnícka štruktúra výrobcov kompresorov pre chladiarenské zariadenia sa tak bude na Slovensku asi kompletne meniť.

Ak sa má totiž naplniť vlnajúca dohoda amerického koncernu Whirlpool na odpredaj chladiarenskej dcéry EMBRACO, jej nový vlastník - japonská spoločnosť Nidec - sa bude musieť zbaviť svojej aktuálnej výroby chladiarenských kompresorov Zlatých Moravciach.

Taká je totiž podmienka Európskej komisie, s ktorou v apríli tohto roka predaj EMBRACA Nidecu odsúhlasila, aby sa eliminovali akékoľvek pochybnosti o možnom narušení hospodárskej súťaže.

Vlaňajší predaj

Whirlpool sa s Nidecom dohodol na predaji EMBRACA ešte vlni v apríli za vyše miliardu amerických dolárov. Spolu so závodom v Spišskej Novej Vsi tak majú Japonci získať tiež fabriky na výrobu kompresorov v Mexiku, Brazílii a Japonsku.

Nidec pritom na Slovensku chladiarenské kompresory vyrába už od augusta 2017, kedy dokončil akvizíciu nemeckého producenta Secop a získal závod v Zlatých Moravciach.

Teraz sám navrhol Bruselu, že sa výroby kompresorov, ktorú získal v spomínanej akvizícii, zbaví výmenou za schválenie prevzatia EMBRACA.

Narušenie konkurencie

Okrem závodu v Zlatých Moravciach by tak musel predat' aj svoj závod v Rakúsku a Číne. Podľa Európskej komisie by sa tým kompletne odstránilo prelínanie biznisu medzi Nidecom a EMBRACOM na trhoch,

kde úradníci z Bruselu identifikovali obavy z možného narušenia konkurencie.

Nidec sa pritom navyše zaviazal, že pri predaji týchto závodov poskytne novému vlastníčkovi dostatočné zdroje na financovanie budúcich investícií.

„Toto financovanie je zamerané na investície do výrobných liniek v závodoch Nidec v Rakúsku a na Slovensku,“ konštatuje v správe o svojom rozhodnutí Európska komisia, podľa ktorej by sa tak zabezpečila budúca konkurencieschopnosť týchto závodov.

Chladiaci kompresor používame denne

Hoci sa téma výroby chladiarenských kompresorov môže zdať na prvý pohľad vzdialená, v reálnom živote s nimi prichádzame do kontaktu denne, pripomína eurokomisárka pre hospodársku súťaž, Margrethe VESTAGER. „Väčšina ľudí má aspoň jeden chladiaci kompresor doma, v chladničke alebo mrazničke. Taktiež sa používajú v reštauráciách alebo obchodoch pri chladení nápojov alebo zmrzliny,“ uviedla eurokomisárka.

Ako dodala, podmienky, s ktorými akvizíciu EMBRACA spoločnosťou Nidec schválili, zabezpečujú aj v tejto oblasti pokračovanie efektívnej súťaže. Existujú totiž produkty (napr. chladiace kompresory na komerčné využitie s variabilnou rýchlosťou), pri ktorých by spojením Nidecu a EMBRACA vznikol dokonca celosvetový monopol.

Spoločnosť Nidec, so sídlom v Japonsku, sa zameriava na vývoj, výrobu a predaj elektrických motorov. Po akvizícii firmy Secop v roku 2017 sa Nidec dostal aj k výrobe a predaju kompresorov pre chladiace zariadenia.

Na Slovensku vyrába elektromotory a kompresory prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti Nidec Global Appliance Slovakia v závode v Zlatých Moravciach.

Začiatkom minulého roka podľa zverejnených údajov v tejto firme pracovalo takmer 1.200 ľudí a tržby podniku za rok 2017 prevyšili 200 miliónov eur.

Embraco kontroluje Whirlpool

Skupina EMBRACO sídli v Brazílii a zaoberá sa výrobou a predajom chladiarenských kompresorov. Jej závod v Spišskej Novej Vsi otvorili ešte v roku 1999 a zameriava sa predovšetkým na výrobu kompresorov pre komerčné chladienie a kondenzačné jednotky. V minulom roku zamestnávala spoločnosť EMBRACO Slovakia vyše 2 300 pracovníkov. Jej celkové výnosy za rok 2018 dosiahli viac ako 238 miliónov eur a zisk prevyšil 8 miliónov eur. EMBRACO je pritom vlastnené a kontrolované americkým koncernom Whirlpool. **Síta**

KRÁTKO

Slováci dlžia takmer 37 miliárd

Finančné záväzky Slovákov dosiahli na konci prvého štvrťroka tohto roku 36,6 miliárd eur. Vyplýva to z analýzy spoločnosti CRIF - Slovak Credit Bureau. Z toho úvery na bývanie tvorili 71,3 % a 28,7 % boli spotrebiteľské úvery. Zadlžovanie sa slovenských domácností tak stále rastie najrýchlejším tempom v rámci Európskej únie. Zadlžený je každý tretí dospelý obyvateľ Slovenska. Priemerná výška finančných záväzkov na jedného dospelého Slováka predstavuje približne 8.250 eur. Sociologička Sylvia PORUBĀNOVÁ konštatuje, že „dlh odráža realitu pomerne vysokých nákladov na život v spojení s nízkymi mzdami.“ Pod rýchle tempo rastu zadlžovania sa podpisuje aj ekonomický vývoj, teda klesajúca nezamestnanosť, rastúce mzdy a nízke úrokové sadzby z úverových produktov, ktoré patria medzi najnižšie v celej únii. Aby sa tempo rastu úverov spomalilo a aby záujemcovia na kúpu nehnuteľností používali aj vlastné zdroje, pristúpila Národná banka Slovenska už minulý rok k prísnejším pravidlám poskytovania úverov na bývanie.

Najviac dlžníkov na východe

Najviac dlžníkov je na východnom Slovensku, konkrétne v Košickom samosprávnom kraji. Vyplýva to z údajov Ministerstva spravodlivosti SR. Kým v Košickom kraji vedú súdy približne 550 tisíc exekučných konaní, v Trenčianskom kraji je to najmenej - približne 250 tisíc. V počte konaní nezaostáva ani Nitriansky či Bratislavský kraj, kde evidujú súdy po 500 tisíc exekúcií. Alarmujúci je fakt, že všetky samosprávy počítajú exekúcie na státisíce. Celkovo je na Slovensku v súčasnosti viac ako tri milióny spisov. Do istej miery môže pomôcť legislatíva z dielne rezortu spravodlivosti, ktorá zastaví staršie exekúcie ako päť rokov. Veritelia budú môcť svoje dlhy vymáhať aj naďalej, ale prostredníctvom nového systému a cez nové podania. Náklady ministerstvo odhaduje na vyše 40 miliónov eur, pričom zákon musí ešte odobriť Národná rada SR.

Nezamestnanosť pod 5%

Miera evidovanej nezamestnanosti v apríli 2019 prvýkrát v histórii Slovenska klesla pod hranicu 5% na 4,9%. Klesol aj počet ľudí v hmotnej núdzi - od januára 2013 sa znížil zo 184 tisíc na 65 tisíc ľudí, čo je pokles o 64 %. Podarilo sa znížiť aj počet dlhodobozamestnaných, a to z 215 tisíc v roku 2013 na 62 tisíc v súčasnosti, čo je pokles o 71 %. V tretine okresov Slovenskej republiky je pritom nezamestnanosť nižšia ako 2%. Dvanásť okresov má ešte dvojcifernú nezamestnanosť, týmto oblastiam Slovenska majú pomôcť a pomáhajú akčné plány. Počet disponibilných nezamestnaných, ktorí môžu hneď nastúpiť do práce, bol v apríli 134 790, z pohľadu všetkých nezamestnaných, ktorých bolo 166 256 osôb, úrady zaznamenali medzi-mesačný pokles o 3 523 ľudí, medziročne o 17 262.

OECD: Slovenský rast spomalí na 3,5 %

Tempo rastu slovenskej ekonomiky sa podľa Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) spomaluje. Vyplýva to z jej najnovšej prognózy. Podľa nej slovenské hospodárstvo v tomto roku bude rásť o 3,5 % po vlnajúšom raste o 4,1%. V budúcom roku by sa slovenský hrubý domáci produkt mal posilniť ešte menej, a to o 3,4%. Vo februári OECD pritom predpovedala, že hospodársky rast Slovenska sa v tomto roku zrýchli oproti vlnajúšemu o 0,2 percentuálneho bodu na 4,3%. Najnovšia predikcia organizácie však napriek spomaleniu ekonomiky predpokladá ďalší pokles nezamestnanosti na Slovensku z vlnajúšej úrovne 6,5 % na 5,8 % v tomto roku, a 5,4 % v roku 2020. Spotrebiteľské ceny v SR by podľa OECD mali v tomto roku stúpnuť o 2,6 % a budúročná inflácia by mala byť vo výške 2,7 %.

R.Brázdovič, Síta, TASR

Bratislavská konferencia o etickej mzde zatiaľ posledná

Zástupcovia Odborového zväzu KOVO i ďalší odborníci diskutovali vo štvrtok, 30. mája 2019, na bratislavskej Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity J. A. Komenského o tom, prečo je na Slovensku dôležitá spravodlivá mzda a čo je to etická mzda.

Išlo o v poradí štvrtú, zatiaľ záverečnú konferenciu v rámci kováckej kampane # Za vyššie mzdy, na ktorej sa spomínali aj ďalšie témy - napr. aký je rodový rozdiel v odmeňovaní žien a mužov u nás, aký je rozdiel medzi minimálnou a dôstojnou mzdou, alebo čo vplýva na vývoj miezd na Slovensku.

Podľa vysokoškolskej pedagogy a analytičky z FSEV UK Oľgy GYARFÁŠOVEJ sa rozdiel v hodinovej mzde mužov a žien na Slovensku v roku 2018 pohyboval okolo 19-tich percent. Taktiež poukázala na to, že ženy majú u nás podiel na rozhodovaní v politických, ekonomických a sociálnych otázkach len 23 %, pričom vo Fínsku, Švédsku či Francúzsku je to viac ako 60%. Na príčiny tohto stavu existujú viaceré vysvetlenia, z jedného pohľadu je to vlastná voľba žien, druhý pohľad je, že ide o diskrimináciu.

Ďalšou zaujímavou témou bola téma Jaroslava HOLEČKA zo Zväzu automobilového priemyslu SR, ktorý svojou prednáškou vyvolal veľkú diskusiu. Hovoril totiž o tom, že problémom automobilového priemyslu na Slovensku nie je ani tak rast miezd, ale skôr nedostatočná kvalifikácia pracovnej sily, vysoká fluktuácia a pracovnosť zamestnancov.

Štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Branislav ONDRUŠ, upozornil, aké dopady na spoločnosť má rast minimálnej mzdy. Tempo rastu minimálnej mzdy u nás za posledných 8 rokov podľa neho

nemá za následok zvyšovanie nezamestnanosti, ale práve naopak. V roku 2012 sme mali 14,5 - percentnú nezamestnanosť, v apríli tohto roka klesla pod úroveň 5 percent. „Ukazuje sa, že veľmi účinným nástrojom v boji za spravodlivú mzdu je transparentnosť v oblasti pracovných podmienok a transparentnosť v oblasti mzdových podmienok. Ak posilňujeme túto transparentnosť, zamestnanci majú väčšiu odvahu deklarovať svoje požiadavky na vyššie mzdy, tým pádom sa to následne často deje. Záleží nám na tom, aby sa posilňovala pozícia zamestnanca u nás, a aby to prinieslo spravodlivú mzdu pre Slovákov,“ povedal B. ONDRUŠ.

Hovorilo sa aj o tom, že minimálna mzda ešte nie je dôstojnou mzdou, akú si zamestnanci zaslúžia a akú potrebujú na svoj život.

Martin GUZI, analytik a expert CELSI, hovoril o nákladoch na život každého človeka a o tom, koľko by mal človek zarábať na to, aby sa dalo hovoriť o tom, že má dôstojnú mzdu.

V panelovej diskusii vystúpil aj pán Jozef KRABAČ, analytik TREXIMVY, ale aj člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Jozef BALICA.

Konferenciu, ktorú v spolupráci s Nadáciou Friedrich Ebert Stiftung zorganizoval Odborový zväz KOVO, moderovala podpredsedníčka zväzu, Monika BENEDEKOVÁ.

Text: J.Jurčíšinová, A.Fáková
Foto: J.Jurčíšinová

Pracovno-právna poradňa a BOZP

Milí kováci,

v súvislosti s neustále sa opakovanými podnetmi a otázkami k problematike rekreačných poukazov vám prinášame názor Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, spracovaný vo forme otázok a odpovedí.

VYUŽITIE REKREAČNÝCH POUKAZOV

1/ Môže zamestnávateľ limitovať použitie rekreačného poukazu len v zariadeniach, ktorých je sám vlastníkom?

Pre zodpovedanie tejto otázky je na úvod nevyhnutné skonštatovať, že **zamestnávateľ** je v nadväznosti na ust. § 152a ods. 2 Zákonníka práce **oprávnený rozhodnúť, že príspevok na rekreáciu poskytne zamestnancom prostredníctvom elektronického rekreačného poukazu.** Elektronický rekreačný poukaz je možné použiť len v Slovenskej republike a to u poskytovateľov služieb, ktorí majú zmluvný vzťah s limitovaným poskytovateľom, vydávajúcim elektronický rekreačný poukaz. Ak teda zamestnávateľ v súlade s ust. § 152a ods. 2 Zákonníka práce rozhodne, že príspevok na rekreáciu poskytne zamestnancom formou elektronického rekreačného poukazu, postupuje v súlade so zákonom, avšak nemôže sa s poskytovateľom, ktorý vydáva elektronický rekreačný poukaz dohodnúť, že takýto poukaz bude možné použiť len napr. v dvoch rekreačných zariadeniach. **Zamestnávateľ je povinný predložiť zoznam (sieť) všetkých zariadení, s ktorými má limitovaný poskytovateľ, vydávajúci elektronický rekreačný poukaz, zmluvný vzťah o poskytnutí služieb a následne si zamestnanec z takejto siete rekreačných zariadení má možnosť sám vybrať, v ktorom rekreačnom zariadení uplatní, resp. využije elektronický rekreačný poukaz.**

Zamestnávateľ má teda možnosť rozhodnúť o forme poskytnutia rekreačných poukazov, má možnosť rozhodnúť o počte a druhu rekreačných zariadení - avšak len tým spôsobom, že si sám zvolí limitovaného poskytovateľa, ktorý poskytuje elektronický rekreačný poukaz. **Zamestnávateľ je však povinný akceptovať tú sieť rekreačných zariadení, s ktorými má limitovaný poskytovateľ (ktorého si zamestnávateľ zvolil) zmluvný vzťah o poskytovaní služieb, t.j. zamestnávateľ sa nemôže s limitovaným poskytovateľom dohodnúť, že rekreačný poukaz bude platiť len v niektorých rekreačných zariadeniach, napr. v tých, ktoré sú vo vlastníctve zamestnávateľa. Inak povedané, zamestnávateľ nemôže osobitnou dohodou zúžiť sieť rekreačných zariadení, s ktorými má limitovaný poskytovateľ (ktorého si zvolil zamestnávateľ) zmluvný vzťah o poskytovaní služieb.**

2/ Aké účtovné doklady (napr. faktúra, blok z registračnej pokladnice s menom zamestnanca, príp. výpis z účtu) je povinný zamestnanec predložiť zamestnávateľovi za účelom preukázania oprávnených výdavkov na rekreáciu?

Zamestnávateľ by mal v nadväznosti na ust. § 152a ods. 4 Zákonníka práce vyžadovať, **aby zamestnanec predložil taký účtovný doklad, ktorý preukáže splnenie všetkých zákonom určených podmienok.** Náležitosti účtovného dokladu uvádza ust. § 10 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, pričom však neurčuje formu účtovného dokladu. **Základnými informáciami sú identifikácia poskytovateľa rekreačného pobytu a identifikačné údaje zamestnanca, pre ktorého sa doklad vystavil. Súčasťou účtovného dokladu je aj uvedenie osôb, ktoré sa spolu so zamestnancom zúčastnili na rekreačnom pobyte, aby zamestnávateľ mohol posúdiť, či je nárok na poskytnutie príspevku aj za tieto osoby v súlade s ust. § 152a ods. 5 Zákonníka práce. Účtovný doklad musí ďalej obsahovať popis poskytnutých služieb vo väzbe na rozsah**

oprávnených výdavkov, dobu trvania rekreácie vo väzbe na podmienku, týkajúcu sa minimálne dvoch prenocovaní, informáciu o cene, o dátume úhrady za pobyt a samotné číslo dokladu jeho vystavovateľa.

K týmto dokladom je potrebné doložiť doklad o zaplatení rekreácie (napr. z elektronickej registračnej pokladnice alebo virtuálnej elektronickej registračnej pokladnice s označením MF pri platbe v hotovosti, platobnou kartou alebo výpisom z účtu pri bezhotovostných platbách). Pokiaľ súčasťou dokladu z elektronickej registračnej pokladnice nie je označenie zamestnanca, tento doklad slúži len ako doklad o úhrade, ku ktorému zamestnanec priloží doklad s označením zamestnanca, preukazujúci oprávnené výdavky, napr. hotelový účet, faktúru a pod.

3/ Kto sa považuje na účely rekreačných poukazov podľa Zákonníka práce (ust. § 152a ods. 5 ZP v nadväznosti na ust. § 152a ods. 4 písm. a) až d) ZP) za „dieťa“?

Na úvod uvádzame, že Zákonník práce pojem „dieťa“ nedefinuje. Oprávnenými výdavkami podľa ust. § 152a ods. 5 Zákonníka práce (v rozsahu podľa ust. § 152 ods. 4 písm. a) až c) Zákonníka práce) sú aj preukázané výdavky zamestnanca na dieťa, ktoré sa zúčastní so zamestnancom na rekreácii alebo sa zúčastní organizovaných aktivít /zotavovacích podujatí počas školských prázdnin (ust. § 152a ods. 4 písm. d) Zákonníka práce), pričom môže ísť o:

1. Dieťa vlastné – v tomto prípade Zákonník práce nestanovuje žiadne obmedzenia/podmienky, týkajúce sa veku dieťaťa, jeho pobytu, stavu a pod.

2. Dieťa, zverené zamestnancom do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu alebo dieťa, zverené zamestnancom do starostlivosti pred rozhodnutím súdu o osvojení – v tomto prípade je potrebné vychádzať zo zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, a to vo väzbe na to, kedy končí napr. náhradná starostlivosť.

3. Iné dieťa, žijúce so zamestnancom v spoločnej domácnosti (napr. dieťa partnera/druha) - v tomto prípade nie sú Zákonníkom práce stanovené žiadne obmedzenia či podmienky, týkajúce sa veku dieťaťa, jeho pobytu, stavu a pod.

Limit, resp. podmienky sú dané pre dieťa, ak ide o oprávnené výdavky rozsahu ust. § 152a ods. 4 písm. d) ZP (viacdenné aktivity/zotavovacie podujatia počas školských prázdnin) - tu je podmienka, že takéto dieťa musí navštevovať základnú školu alebo niektorý z prvých štyroch ročníkov gymnázia s osemročným vzdelávacím programom.

Zdroj:
Stanovisko MPSVaR – Nárok na príspevok na rekreáciu zo dňa 09.04.2019
Stanovisko MPSVaR - Príspevok na rekreáciu zo dňa 25.04.2019
ASPI § 152a Zákonníka práce

Spracovali:
Mgr. Alexandra Mičietová,
právnička Metod. pracoviska OZ KOVO Prešov
JUDr. Mária Kasanová,
právnička Metod. pracoviska OZ KOVO Ban. Bystrica

FIRMY ČAKÁ EVIDENCIA PRÁCE Z DOMU

Európsky súdny dvor rozhodol, že firmy budú musieť evidovať aj prácu z domu alebo z terénu. Zákonník práce sa bude musieť zmeniť.

Napríklad: Je víkend, no zamestnanec pracuje na projekte, ktorý mu firma zadala ešte v týždni. Veľa zamestnancov si prácu nadčas neviduje, firmy zväčša sledujú len dochádzku na pracoviisku. Táto situácia sa bude musieť zmeniť a **podniky budú povinné evidovať aj prácu z domu alebo z terénu.** Zmenu si vynútil nový verdikt Súdneho dvora Európskej únie.

Rozsudok zo 14. mája nariaďuje firmám presnú evidenciu pracovného času bez ohľadu na miesto a čas vykonávania práce. Rozsudok vyriekol Európsky súdny dvor v spore medzi španielskymi odborármi zo zväzu CCOO a tamojšou pobočkou nemeckej banky Deutsche Bank. Odborári sa odvolávali aj na prieskum pred troch rokov, kde takmer 54 % hodín nadčas nebolo zaznamenaných.

Súd sa priklonil na stranu zamestnancov a nariadil, aby sa viedla presná dochádzka. „**Členské štáty musia vyžadovať od zamestnávateľov, aby zabezpečili objektívny, spoľahlivý a prístupný systém, ktorý zaznamená odpracovaný čas každého zamestnanca počas dňa,**“ píše sa vo vyhlásení s tým, že je na členských štátoch, aby si zadefinovali a nastavili špecifická takéto systémy.

Toto rozhodnutie zasiahne podstatným spôsobom do vedenia pracovného času zamestnancov vo väčšine spoločností.

Evidovať čas hodnoverne

Podniky po novom budú musieť zaviesť objektívny, hodnoverný a dostupný systém, ktorý umožní merať dĺžku denného pracovného času, ktorý odpracuje každý zamestnanec na pracoviisku, aj mimo neho. **Zamestnanec tak môže dostať presný dôkaz o tom, koľko pracoval, koľko má nadčasov a aká mu za to patrí odmena či odpočinok.** Detailná evidencia pracovného času **môže byť nástrojom pri bránení práv zamestnancov, aj pri uplatňovaní nárokov v prípadnom súdnom spore.** Zaručí správnosť a objektívnosť evidence odpracovaného času.

Napríklad na Slovensku musia mať zamestnanci každý deň voľno dvanásť hodín a každý týždeň nepretržite dva dni, ktoré musia pripadnúť na sobotu a nedeľu alebo na nedeľu a pondelok. **Nový krok pomôže zamestnancom, ktorí pracujú z domu, cez víkendy alebo nemajú stabilné pracoviisko, ako napríklad obchodní zástupcovia. Živnostníkov sa však zmena týkať nebude.**

Na Slovensku tiež dochádza k porušovaniu

Ako potvrdil hovorca Národného inšpektorátu práce, inšpektori práce pravidelne kontrolujú aj dodržiavanie evidence dochádzky. **V roku 2018 zistili 581 porušení tohto paragrafu Zákonníka práce. Tento rok zaevidovali 167 zistených porušení.** „Najčastejšie toto ustanovenie porušujú zamestnávateľia vo veľkoobchode a maloobchode, priemyselnej výrobe, pri ubytovacích a stravovacích

službách a v administratívnych a podporných službách, medzi ktoré patria aj agentúry dočasného zamestnávania,“ povedal hovorca inšpektorátu, Ladislav KERKEŠ a dodal, že na základe nového rozhodnutia Európskeho súdu zatiaľ neplánujú robiť častejšie kontroly - súčasné pravidlá považujú za dostatočne prísne.

Čo na to odbory?

Podpredsedníčka Rady Odborového zväzu KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, s rozhodnutím Európskeho súdneho dvora súhlasí. „Vzhľadom na skutočnosť, že v Španielsku zákonná povinnosť mať systém evidence pracovného času neexistovala, považujeme rozhodnutie Súdneho dvora za správne a konformné s európskym právom,“ tvrdí. Skonštatovala, že viesť evidenciu pracovného času je na zamestnávateľoch.

„**Bude zrejme aj na zväžení príslušného ministerstva, či príde s legislatívnu iniciatívu, ktorá by spresňovala požiadavky na systém evidence pracovného času, prípadne aj so zohľadnením špecifík odvetví či podnikov,**“ dodáva M. BENEDEKOVÁ. Ak sa podľa nej budú množiť podnety z podnikov, kde pracujú členovia OZ KOVO, budú „iniciovať zmenu“. V súčasnosti ide skôr o individuálne prípady, ktoré riešia podľa potreby.

Zamestnávateľia proti

S rozhodnutím súdu nesúhlasí Republiková únia zamestnávateľov. „Ide proti súčasným trendom v zamestnávaní, samotní zamestnanci často požadujú časovú flexibilitu,“ reaguje tajomník únie Martin HOŠTÁK. Čoraz rozšírejšia je totiž práca z domu, či zamestnávanie ľudí len na určité obdobie alebo konkrétnu prácu.

Merať odpracovaný čas podľa analytika Inštitútu INESS Martina VLACHYNSKÉHO napríklad vo fabrike za pásov alebo pri práci v kancelárii je jednoduché. „Sú však povolania, kde presné meranie času je prakticky nemožné, respektíve bude mimoriadne nákladné a nezmerné. Sú to napríklad povolania v teréne či rôzne kreatívne povolania,“ dodáva analytik.

Zmena Zákonníka práce?

Nové pravidlá si zrejme vyžadujú aj zmeny v Zákonníku práce. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zatiaľ nehovorí, čo sa stane. Rozhodnutie si totiž ešte nestihlo zanalyzovať.

Podniky dnes musia evidovať pracovný čas zamestnancov nielen pri trvalom pracovnom pomere, ale aj pri práci na dohodu. Okrem regulárneho pracovného času sa zapisuje aj práca nadčas, v noci či pracovná pohotovosť. V praxi je bežné vedenie knihy dochádzky alebo „pípanie“ cez elektronické termíny.

af, trend.sk, redakčne spracované

OZ KOVO V ZAHRANIČÍ

BRUSEL: V dňoch 16. až 17. mája sa OZ KOVO zúčastnilo zasadnutia Výkonného výboru IndustriAll Europe (IAE) v belgickom Bruseli.

Začiatok rokovania bol venovaný voľbám do Európskeho parlamentu. Generálny tajomník Luc TRIANGLE vyzval všetky členské organizácie k aktívnej mobilizácii svojich členov za účelom participácie na týchto, pre európskych zamestnancov, veľmi dôležitých voľbách.

Počas zasadnutia sa delegáti venovali aj ďalším témam, ako je napr. klimatický plán Európskej komisie, priemyselná politika, kampaň na posilnenie kolektívneho vyjednávaného a tiež koordinácia postoja IAE k nadchádzajúcemu zjazdu Európskej odborovej konfederácie.

Zasadnutia sa zúčastnilo viac ako 200 zástupcov členských organizácií IndustriAll Europe. OZ KOVO reprezentoval predseda Rady OZ KOVO Emil MACHYNA a vedúca Úseku medzinárodných vzťahov OZ KOVO, Monika SITÁROVÁ.

BIRMINGHAM: V dňoch 12. až 14. mája sa vo Veľkej Británii, v meste Birmingham, uskutočnila bilaterálna výmena informácií odborov na národnej a podnikovej úrovni z dôvodu posilnenia spolupráce v závode Jaguar Land Rover.

Odborový zväz KOVO a Unite the Union aktívne spolupracujú už niekoľko rokov na úrovni nadnárodného zoskupenia IndustriAll Europe. Táto spolupráca ešte viac zosilnela po vstupe anglického závodu Jaguar Land Rover (JLR) na Slovensko. Práve z tohto dôvodu sa stretli predstavitelia oboch odborových zväzov a predsedovia podnikových organizácií v JLR, aby ešte viac upevnili svoju spoluprácu a naplánovali ďalšie spoločné aktivity, ktoré budú viesť k zlepšeniu pracovných a mzdových podmienok zamestnancov tejto známej automobilky tak na Slovensku, ako aj vo Veľkej Británii.

Za OZ KOVO sa stretnutia zúčastnil jeho predseda, Emil MACHYNA, spolu predsedom Tradičných odborov OZ KOVO JLR, ktoré v závode v Nitre pôsobia - Františkom GAJDOŠOM a členkou výboru tejto základnej organizácie, Zuzanou KREHÁKOVOU. Anglickú stranu zastupoval Des QUINN – člen predsedníctva odborov za región Coventry a Mick GRAHAM – predseda Rady odborov v závode Jaguar Land Rover.

Text a foto: Mgr. Monika SITÁROVÁ, Úsek medzinárodných vzťahov OZ KOVO

VÍKENDUJTE S OZ KOVO

Základná organizácia OZ KOVO Volkswagen ponúka pre členov OZ KOVO z celého Slovenska **zvýhodnené ubytovanie v krásnej zrubovej chate Gazdovský dvor v Klokočove, v areáli Sudopark, v jedinečnom prostredí Chránenej krajiny oblasti Kysuce.**

Celková kapacita chaty je 16 osôb. K dispozícii sú dve dvojposteľové izby bez kuchynky a tri apartmány s manželskou posteľou a rozťahovacou sedacou súpravou, ktorá sa dá prispôbiť na spanie. V tejto miestnosti je aj kuchynka.

Okrem toho sa v chate nachádza spoločenská miestnosť s kompletným kuchynským vybavením a s detským kútikom, každá izba má chladničku, rádio a televízor.

Parkovanie pri chate je zabezpečené, k dispozícii je aj vonkajšie ohnisko s prekrytým sedením pre 10-12 osôb.

Za poplatok 10 eur je možné využiť aj infrasaunu.

CENNÍK:

- Základná cena za posteľ pri objednaní na dva a viac dní je **20€**. Pri pobyte iba na jednu noc je cena za posteľ **25€**.
- Apartmán so štyrmi posteľami na jednu noc stojí **100€**, na dve a viac nocí **80€**.
- Dvojposteľová izba na jednu noc **50€**, na dve a viac nocí **40€**.

Rezervovať je však možné iba celú izbu!

Zľava pre členov OZ KOVO:

- **68€** za apartmán pre 4 osoby
- **34€** za 2 posteľovú izbu (17€ za posteľ)

Bližšie informácie získate na telefónnom čísle: **0905 621 005** alebo na:

<https://www.odbornyvolkswagen.sk/>
chata-v-klokoctove-v-areali-sudopark/

<https://www.facebook.com/chatagazdovskydvor/>

Krížovky s úsmevom

Pomôcky: ijolit, ambrit, krec	invalidný človek	1. časť tajničky	blano- krídly hmyz	citovlovc chmatnu- tia	totožnosť	často tíši	Pán Kováčik ráno vstane, výtadne sa naje, zapáli si cigaretu, uvarí si kávu a v pohode si číta noviny. Zrazu ho vyruší manželka: - Janko, ty dnes nejdeš do práce? Pán Kováčik sa rozhladne po miestnosti a vykríkne: - Dočerta!... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)			
alkalická hlbinná vyvrelina							plače (bás.)	skratka obrneho transpor- téra	2. časť tajničky	štíhla palma
nastokne, natiahne										
nasypeš dovnútra										
skratka autonóm- nej oblasti			snívalo sa znamenite							
značka lúmen- sekundy				omietnutá povala (stav.) pole						
jagavá, trblietavá							skr. štátu Maine šnúro- vačka			
divosť (zried.)							citovlovc nakuknutia ster (polygr.)			
Pomôcky: esprít, reálie, tektor	chaos, zmätok, nekrútil						pokožka preberám z mdlôb			
túžila (bás.)							citovlovc zvuku žiab rovná		3. časť tajničky	dóvtip, ostrovtip
túz							dá prezývku jodid tálny			
skratka pre vlastný			trojhlavý sval biblický prorok							
poznatky o živote a kultúre národa								znášaj utrpenie skr. ambu- lancie		
tíšia sa								100 m ² značka iridia		
Ezechiel (dom.)				herci ovládajúci umenie mimiky						
hora				fosílna živica podobná jantáru						

Zasmejme sa

Učiteľka sa pýta detí v škole:
„Deti, viete mi vymenovať najväčšie katastrofy, ktoré nás môžu postihnúť?“
Prvý žiak: „Zemetrasenie.“
Druhý žiak: „Záplavy.“
Tretí: „Keď mama počíta do troch!“

Príde chlapík do diskontnej predajne a pýta sa:
„Prosím vás, máte takú tú veľkú nafukovaciu fit loptu?“
„Prepáčte, my tu predávame len alkohol!“
„Naozaj? Ale Boh mi je svedkom, že dnes som už nechcel piť, ale začať cvičiť!“

Muž v supermarkete podíde ku krásnej žene a pýta sa jej: „Viete, pred chvíľkou sa mi tu stratila žena. Môžete sa so mnou pár minút rozprávať?“
„Prečo?“
„Lebo vždy, keď sa rozprávam s krásnou ženou, zjaví sa z ničoho nič moja manželka.“

Príde chlapík do práce a chváli sa:
„Včera prišla za mnou moja žena po štyroch!“
„Nehovor! Aj ti niečo pritom hovorila?“
„Ty srab jeden! Okamžite vylez spod tej posteľe!“

Jedna z najhorších dostupných kombinácií:
Obmedzený rozum a neobmedzený internet.

Príde chlap do obchodu a pýta sa:
„Prosím vás, máte nejaký sprchovací šampón?“
„Máme – vajíčkový.“
„Ale ja som chcel na celé telo!“

Rozprávajú sa dvaja susedia:
- Tak čo? Už viete kam idete na dovolenku?
- Áno. Ideme do San Juan.
- Ale to sa číta San Chuan lebo Španieli čítajú J ako Ch.
A kedy teda idete?
- Ále, koncom chúna a začiatkom chúla.

Starší manželia išli na dovolenku.
Prišli k moru, bol zrovna odliv.
Manžel hovorí žene:
- Celý život šetríme na dovolenku a oni ho vypúšťajú.

- Keď mi dáš peniaze na dovolenku pri mori, budem myslieť len a len na teba!
- Pozri sa, a nemohla by si myslieť len a len na more doma?

Slovák má len tri želania počas dovolenky:
Jemný piesok, čistá voda... a aby sa miešačka nepokazila.

- Na dovolenke ste dobre príbrali, máte také okrúhle líca, bola tam taká dobrá strava?
- Ale čo by, každý deň som nafukoval matrace.